

07 Question de Sofie Merckx à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "Les récentes déclarations sur les sanctions pour les employeurs ayant un nombre démesuré de malades" (55021997C)

07 Vraag van Sofie Merckx aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "De recente uitspraken over de sancties voor werkgevers met bovenmaats veel zieken" (55021997C)

07.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, er is de afgelopen dagen al veel gezegd over de sancties voor werkgevers in het terug-naar-werkplan. In een artikel in *De Standaard* op basis van de gelezte notificatie, waarvan u trouwens de juistheid hebt bevestigd, concludeert de auteur dat de sancties voor werkgevers een maat voor niets zouden zijn. In de notificatie staat naar verluidt letterlijk: "Onder bovenmaats wordt verstaan dat de ratio tussen instroom in langdurige arbeidsongeschiktheid en totale tewerkstelling in de onderneming driemaal hoger ligt dan bij ondernemingen behorende tot dezelfde NACE-code en vijfmaal hoger dan die van de privésector in het algemeen."

Gisteren kwam u daar in *De Standaard* op terug en eergisteren op RTL, opmerkend dat de notificatie de bedoeling niet correct weergeeft. U voegde er ook aan toe dat, als het zo is, men eigenlijk te tolerant is en dat er in plaats van drie en vijf, x en y had moeten staan.

07.01 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): *De Standaard* a publié, sur la base de notifications divulguées, un article sur le plan de retour au travail concluant que les sanctions à l'égard des employeurs seraient un coup dans l'eau. Hier, le ministre a également confirmé que les conditions étaient en réalité trop souples.

En quoi consistent, selon lui, des sanctions appropriées et proportionnées? Doit-il renégocier à ce sujet au sein du gouvernement?

Bent u het er dan mee eens dat wat in die notificatie staat, eigenlijk een maat voor niets is? Hoe denkt u dat te wijzigen? Wat is volgens u wel een passende proportie met het oog op sancties voor de werkgevers?

Hoe ziet u dat in de regering verlopen? Zult u daarover opnieuw onderhandelen? Zijn alle partijen het erover eens dat de criteria zoals ze nu zwart op wit staan, strenger moeten worden voor de werkgevers, omdat de regeling anders een maat voor niets is?

07.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Merckx, de cijfers in *De Standaard* op basis waarvan bedrijven worden geïdentificeerd wanneer zij drie keer meer uitstroom hebben naar langdurige arbeidsongeschiktheid dan hun sectorgemiddelde en vijf keer meer dan het nationale gemiddelde, zijn bekend uit de vroegere reglementering inzake arbeidsongevallen. Intussen wordt er trouwens in de arbeidsongevallen niet met drie en vijf keer rekening gehouden maar wel met twee en vijf keer. De cijfers zijn echt per vergissing terechtgekomen in een notificatie van de regering, omdat wij ze als een voorbeeld hebben gegeven uit de arbeidsongevallen, maar niet als een voorstel van beslissing.

Ik moet eerlijk bekennen dat ik wat laat heb gereageerd op het artikel in *De Standaard*. Dat is dus niet de fout van *De Standaard*. Collega's van mij in de regering waren daar ook verbaasd over. In het debat van het kernkabinet heb ik immers altijd aangegeven dat het over een proportie gaat, die wij moeten vaststellen. Er is een proportie X in verhouding met de sector en een proportie Y in verhouding met het nationale gemiddelde. Die proporties moeten zodanig worden vastgelegd dat bedrijven die een bijzonder hoge uitstroom hebben, worden geïdentificeerd. Daarbij is, indien bedrijven die hoge uitstroom niet corrigeren, ook een financiële sanctie nodig.

De essentie is echter niet zozeer dat wij sancties willen uitdelen. Wij hebben bijvoorbeeld ook geen opbrengsten ingeschreven uit die bijdragen. Wij hebben dus niet geraamd dat een bepaald aantal bedrijven zal worden getroffen en dat zulks een bepaald bedrag zal opbrengen. De essentie is dat wij willen voorkomen en dat wij bedrijven dus goed willen informeren over de manier waarop hun performantie op het vlak van de uitstroom naar langdurige arbeidsongeschiktheid zich verhoudt tot het gemiddelde van hun sector en tot het nationale gemiddelde. Wij waarschuwen hen ook dat er, indien die performantie een bepaalde drempel overschrijdt, een financiële sanctie volgt. Die parameters zijn echter nog niet vastgelegd.

Ik heb niet aan *De Standaard* gezegd dat de cijfers van driemaal en vijfmaal zeker te tolerant zijn. Ik heb gezegd dat we het nog niet weten. Misschien zijn ze te tolerant, misschien zijn ze te streng. We weten het eigenlijk gewoonweg niet. Op basis van de beschrijving die *De Standaard* gaf van een of twee sectoren, zou men kunnen concluderen dat de cijfers wel te tolerant zijn. Ik heb die termen eerlijk gezegd niet zelf in de mond genomen, maar ik heb *De Standaard* ook niet willen tegenspreken daarin. De regeling mag niet te tolerant zijn, want dan heeft ze geen betekenis. Het is ook niet de bedoeling om op grote schaal sancties uit te delen aan bedrijven.

Hoe zullen we de precieze parameters vaststellen? We hebben die

07.02 **Frank Vandenbroucke**, ministre: Les chiffres publiés dans *De Standaard*, sur la base desquels les entreprises sont visées lorsqu'elles enregistrent trois fois plus d'incapacités de travail de longue durée que leur moyenne sectorielle et cinq fois plus que la moyenne nationale, sont issus de l'ancienne réglementation sur les accidents du travail. Ces chiffres se sont retrouvés par erreur dans une notification du gouvernement car nous les avons fournis à titre d'exemple, et non comme une proposition de décision.

J'ai réagi tardivement à l'article en question. Au sein du comité ministériel restreint, j'ai toujours dit que nous devons examiner la part proportionnelle par rapport au secteur et à la moyenne nationale. Les entreprises enregistrant un nombre particulièrement élevé de départs doivent remédier à cette situation, faute de quoi des sanctions financières suivront. Les sanctions elles-mêmes ne sont pas l'essentiel et nous n'avons, d'ailleurs, pas estimé les recettes. Nous voulons informer adéquatement les entreprises tout en les avertissant suffisamment.

Les paramètres n'ont pas encore été fixés. Je ne me suis pas davantage exprimé sur leur caractère trop tolérant ou trop sévère. Nous procéderons à un essai sur la base de quelques scénarios, mais il faudra un échange préalable de données entre l'INAMI et l'ONSS. Il s'agit d'entreprises employant au moins 50 travailleurs et de travailleurs ayant au moins 3 ans d'ancienneté.

gegevens vandaag nog niet bij elkaar gelegd. Het uitgangspunt is dat bedrijven die een uitzonderlijk hoge proportie werknemers in langdurige arbeidsongeschiktheid zien terechtkomen, daarmee aan de slag gaan. Het gaat over in statistische termen *outliers* uitzonderingen.

Wat is dan precies uitzonderlijk? We moeten een proefdraai doen van enkele scenario's op basis van recente empirie. Om zo'n proefdraai te kunnen doen, moet er een uitwisseling tot stand gebracht worden tussen de gegevens van het RIZIV en de RSZ. Het RIZIV kent per persoon het moment van intrede in de primaire arbeidsongeschiktheid en in de langdurige ongeschiktheid. De NIS-codes moeten vervolgens door de RSZ gekoppeld worden aan de ondernemingen waar die werknemers tewerkgesteld zijn of op het moment van het ontstaan van de ongeschiktheid tewerkgesteld waren. Wij willen daarbij kijken naar ondernemingen met minstens vijftig werknemers en werknemers met minstens drie jaar anciënniteit.

We willen immers niet terechtkomen in een situatie waarin bedrijven worden ontmoedigd om mensen met een zwakker gezondheidsprofiel aan te werven en bijvoorbeeld een vast contract aan te bieden. Vele verhalen over het responsabiliseren van werkgevers – dit is het grote nadeel – draaien uiteindelijk slecht uit wanneer het erom gaat personen die misschien een zwakker profiel hebben of al wat ouder zijn, aan te werven. Daarom vinden wij het nuttig om bedrijven te informeren over de uitstroom naar arbeidsongeschiktheid van werknemers ouder dan 55 jaar, maar eigenlijk mag men bedrijven op dat vlak niet responsabiliseren, want dan zullen zij geen mensen ouder dan 55 jaar aanwerven. Dat soort ingrepen is altijd een tweesnijdend zwaard.

Ook vanuit een sociale bekommernis moet men daar voorzichtig in zijn. Men zegt dat de enorme terugval van het aantal aanwervingen van mensen met vaste contracten in Nederland te maken heeft met de responsabilisering waar werkgevers aan onderworpen zijn met betrekking tot de uitkeringen voor arbeidsongeschiktheid van hun werknemers. Bedrijven werven dan geen mensen meer aan met vaste contracten en dat willen wij natuurlijk ook niet. Dat is dus maar al te vaak een tweesnijdend zwaard en moet goed worden bekeken.

De voorbereiding van die oefening is inmiddels opgestart. Wij zullen een proefdraai doen, maar dat zal nog even duren. Ik hoop dus dat u mij hierover volgende week of over twee weken niet opnieuw ondervraagt. Het zal nog even duren eer wij de resultaten hebben, maar ik hoop ze voldoende snel te hebben. De essentie is dat de regering het erover eens is dat wij *outliers* moeten viseren en dat wij zoveel mogelijk bedrijven moeten informeren over de manier waarop zij zich op dat vlak verhouden tot gelijkaardige bedrijven en het nationaal gemiddelde. Het gaat er niet om heel veel geld te verzamelen – wij hebben er geen bedragen op geplakt –, maar het gaat erom te sensibiliseren en te responsabiliseren.

Daar moet over overlegd worden. Dat zullen wij doen. Ik moet, zoals altijd, kunnen luisteren naar alternatieve voorstellen. Alleszins wil ik voortgang maken met het beleid. De tanker ligt al heel lang stil, wij moeten hem dus in beweging krijgen.

07.03 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, u zegt dus

Nous ne voulons pas nous retrouver dans une situation où les entreprises seraient découragées de recruter des personnes présentant un profil de santé plus faible ou de leur proposer un contrat fixe. Si nous rendons les entreprises responsables du flux sortant des personnes de plus de 55 ans vers l'incapacité de travail, elles ne recruteront personne de plus de 55 ans. C'est une arme à double tranchant.

La préparation de cet exercice a débuté, mais la procédure va prendre un certain temps. Le gouvernement est tout à fait d'accord que nous devons viser les entreprises qui s'écartent fortement de la moyenne. Nous devons, pour cela, les informer sur leur position par rapport à la moyenne.

Une concertation sera menée à ce sujet et j'écouterai les propositions alternatives. Je souhaite à présent avancer rapidement. L'inertie a déjà régné trop longtemps dans ce dossier.

dat het per vergissing in de notificaties gekomen is, maar dat is toch echt ongelooflijk?

07.04 Minister **Frank Vandenbroucke**: Dat gebeurt.

07.05 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Wat een amateurisme, eigenlijk! Dat staat nu wel zwart op wit! Gelukkig is de PVDA daar onmiddellijk op ingegaan. Als wij niet zo fel gereageerd hadden, was dat dan aan het licht gekomen?

07.05 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): L'insertion par erreur d'une telle disposition dans les notifications témoigne d'un grand amateurisme!

07.06 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw Merckx, nu doet u zichzelf toch een beetje te veel eer aan. U reageert vaak heel snel, en dat is bewonderenswaardig, maar zodra ik het gezien heb, heb ik ook gereageerd en ik heb mijn collega's in de regering gezegd dat het zo niet was afgesproken. Er was toen niemand die het met mij oneens was, dus het is ogenblikkelijk veranderd.

07.07 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Dat is onmiddellijk veranderd, maar tegelijkertijd zegt u dat een en ander nog helemaal niet duidelijk is. De verhouding was dus twee en vijf. Dat is geen detail. Zullen de bedrijven echt op hun verantwoordelijkheid aangesproken worden? Of niet? Zullen zij er heel gemakkelijk onderuit kunnen?

07.07 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Les entreprises seront-elles réellement interpellées? Ou réusiront-elles à s'en tirer à bon compte? Je reviendrai très rapidement vers le ministre, car nous voulons savoir quelles seront les dispositions finalement retenues. L'option actuellement envisagée est celle des moyennes, mais dans certains secteurs il s'agit d'un phénomène généralisé. Ce n'est pas ainsi que l'on remédiera au grand nombre de malades.

Het is toch tekenend dat het zagezegd om een vergissing ging.

Het is duidelijk dat wij heel kritisch zullen blijven. U zegt dat u proef zult draaien en dringt erop aan om u daarover volgende week niet over te ondervragen. Ik zal dat misschien morgen toch alweer doen, want wij willen weten wat er concreet uit de bus zal komen.

U zegt ook dat uw coalitiepartners het allemaal met u eens zijn. Wat zal het dan uiteindelijk worden? Wij moeten dat absoluut zo snel mogelijk weten.

Uw voorstelling blijft toch problematisch. U zegt dat u naar de *outliers* kijkt, maar in sommige sectoren is het fenomeen wel algemeen. Er zijn bijvoorbeeld veel poetsvrouwen ziek en kijk naar de situatie in een bedrijf als Lidl, waar er nu wordt gestaakt. Er zijn bepaalde sectoren waar er echt te veel zieken zijn. Indien zij enkel met mekaar worden vergeleken, zal er helemaal niks gebeuren en zullen er niet minder werknemers ziek worden.

Daarom moet u ook andere denksporen onderzoeken. Bijvoorbeeld, hoe kan ervoor worden gezorgd dat werknemers werkelijk opnieuw worden aangenomen in hun bedrijf en aangepast werk krijgen? Moet u op dat punt ook geen quota aan de werkgevers voorstellen? Dat zijn alleszins andere pistes.

U mag er zeker van zijn dat de PVDA het dossier zal blijven volgen. Wij zijn heel blij dat de lijnen al deels bewegen. Wij zullen daar niets op toegeven.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*